

ШАНОВНІ ГЕОЛОГИ, ГЕОФІЗИКИ, КАРТОГРАФИ Й ГЕОДЕЗИСТИ!

У день свята працівників геології, геодезії та картографії Україна вітає людей, які по краплинах збирають геологічну інформацію і виявляють значні ресурси надр, важливі для економіки держави.

Витоки служби вивчення та управління ресурсами надр України починались у минулих віках, коли маючи наказ, державні люди оцінювали і нові землі, і придатність їх надр для господарського використання.

Уряд держави завжди приділяв велике значення геологорозвідувальним роботам. Саме з ініціативи держави вже десятки років функціонують державні програми, спрямовані на розвиток мінерально-сировинного комплексу, збереження геологорозвідувальних робіт, без яких неможливе відтворення видобутих з надр і виявлення нових родовищ і видів мінеральної сировини.

Цілеспрямованість і плановість ведення пошуків розвідки на великій території України, раціональність і комплексність геологічних досліджень є суттю цих програм. Стан економіки в державі не дає змоги підприємствам геологічної галузі забезпечити відтворення погашених запасів. Сьогодні цей недолік компенсується працею науковців, але й ці можливості не є нескінченними. Останніми роками внесено низку змін до нормативно-законодавчих актів, спрямованих на гармонізацію українського законодавства з надрокористування й законодавства ЄС. У зв'язку з цим було прийнято низку нормативних документів, що під лозунгом допомоги підприємництву сприяли виведенню в тінь окремих бізнесових структур і безконтрольності процесу над-

рокористування і лобіювали діяльність цих структур. Питання раціональності використання мінерально-сировинних ресурсів, які за своєю природою не можуть відновлюватися, після зупинення перевірок усіх рівнів, наукового супроводу й моніторингу залишилися поза увагою держави.

Незважаючи на ці негаразди і тимчасові труднощі, завдяки Вашій праці в Україні в попередні десятиріччя створено великий потенціал, що дає можливість геологічній галузі виконувати завдання, які ставить перед її працівниками держава. Перспективи надр в Україні, їх потенціал і величезний досвід працівників галузі, а також комплекс корисних копалин дають змогу сподіватися на відродження потужності та слави геологорозвідувальних підприємств у найближчій перспективі, бо без серйозних геологічних досліджень та їх наукового обґрунтування неможливі проектування й розвиток економіки держави. Варто також зауважити, що завдяки дослідженням і моніторингу геологічного середовища попереджаються природні катаклізми, зберігається природне середовище.

Шановні колеги! Вітаю Вас з Днем геолога! Бажаю всім працівникам геології, геодезії та картографії, всім, хто вибрав цю тяжку, але прекрасну романтичну професію, міцного здоров'я, свіжого вітру в польових маршрутах, нових відкриттів! І хай у ці неспокійні часи Вас супроводжує радість та оптимізм, тепло Вашої домівки, мир, стабільність і любов Ваших близьких.

Головний редактор С. В. Гошовський

УДК 553(477)

М. І. ЄВДОШУК, д-р геол. наук, професор, керівник Відділення геології нафти і газу Української нафтогазової академії, завідувач відділу ІГН НАН України, myevdoshchuk@rambler.ru

ДЕЯКІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ГЕОЛОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Проаналізовано стан мінерально-сировинного комплексу та визначено його роль у структурній перебудові економіки України, оптимізації напрямів формування бази для підвищення рівня сировинної незалежності держави в умовах відкритої ринкової економіки.

Охарактеризовано загальний стан нормативно-правового регулювання з питань надрокористування. Розглянуто особливості державного управління та роль державних і приватних організацій, установ, підприємств у відносинах надрокористування.

Розроблено концепцію відновлення рівноваги людських ресурсів галузі та реформування економічного механізму наукової та геологорозвідувальної діяльності щодо розвитку мінерально-сировинної бази держави.

Ключові слова: *структурна перебудова, відкрита ринкова економіка, реформування, мінерально-сировинна база, надрокористування, економічний механізм розвитку.*

Mykola Yevdoshchuk, Doctor of Sciences in Geology, Professor, Head of the Oil and Gas Geology Section Ukrainian Oil and Gas Academy, Head of Coal Fields Geology Department Institute of Geological Sciences National Academy of Sciences of Ukraine, myevdoshchuk@rambler.ru

CONCEPTUAL PRINCIPLES FOR UKRAINIAN GEOLOGICAL BRANCH DEVELOPMENT IN TERMS OF EUROPEAN INTEGRATION

The mineral complex state was analyzed and its role in the restructuring of the Ukrainian economy, optimization areas base forming for rising resource independence of Ukraine were defined in open market economy conditions.

The general state of subsoil use legal regulation was characterized. The features of governance and the role of state and private organizations, institutions and enterprises in subsoil relations were reviewed.

The concept of the human resources rebalancing in this branch and the economic mechanism reform of scientific and exploration activities for mineral resource base development of the state was elaborated.

Keywords: *restructuring, open market economy, reforms, mineral resources base, subsoil use, the economic mechanism of development.*

Україна має потужну й розвинуту мінерально-сировинну базу (МСБ), що ставить її в ряд провідних видобувних країн світу. Її експлуатація забезпечує добробут нашої держави, зокрема завдяки експорту гірничорудної продукції та виробів

з неї країна отримує понад 60 % валютних надходжень. Це пов'язано з різноманітністю видів і типів родовищ корисних копалин у різних геологічних структурах України, де виявлено понад 8 тисяч родовищ і 20 тисяч проявів 120-ти видів корисних копалин, значна частина з яких розробляється чи розроблялася раніше (понад 3300 родовищ). В Україні існує